

**Rehabilitering Rundtom PST
E2 - Elektro**

KONKURRANSEGRUNNLAG DEL 2

Oppdragsbeskrivelse for VA - prosjekter

INNHALDSFORTEGNELSE	SIDE
A. ORIENTERING OM PROSJEKTET	4
A.1 Kort beskrivelse av prosjektet	4
A.1.1 Hovedmengder, generell orientering	4
A.2 Prosjektorganisasjon	4
A.2.1 Organisering av entreprisen	4
A.2.2 Byggherrens organisasjon	4
A.2.3 Entreprenørens organisasjon	5
B. ENTREPRISEN – YTELSE OG VEDERLAG	5
B.1 Generell ytelsesbeskrivelse	5
B.1.1 Forholdet mellom generell og spesiell ytelsesbeskrivelse – prising av ytelsene	5
B.1.2 Definisjoner	5
B.1.3 Mengdekontroll	5
B.1.4 Plan- og bygningsloven	5
B.1.5 Kvalitetsplan for utførelse	5
B.1.6 SHA-plan	6
B.1.7 Energi og miljø - generelt	6
B.1.7.1 Dokumentasjon	6
B.1.7.2 Organisering	6
B.1.7.3 Beredskap	6
B.1.8 Kabler og ledninger	6
B.1.9 Eksisterende grøntanlegg og private eiendommer	7
B.1.10 Krav til dokumentasjon	7
B.1.11 Avfallshåndtering	7
B.1.12 Prøvedrift	8
B.2 Lokale forhold	8
B.2.1 Beliggenhet og atkomst	8
B.2.2 Grunnforhold	8
B.2.3 Riggplass og depot	8
B.2.3.1 Rigg	8
B.3 PROSJEKTSPEISIFIKKE DOKUMENTER	8
B.3.1 Tilbudsskjema	8
B.3.2 Mengdebeskrivelse	8
B.3.3 Tegninger	8
C. FREMDRIFT OG FRISTER	9
C.1 Generelt	9
C.2 Dagmulksbelagte frister	9
C.2.1 Delfrist nr 1	9
C.2.2 Delfrist nr 2	9
C.2.3 Overtakelse	9
C.2.4 Frister for administrative leveranser etc	9
D. KONKURRANSEREGLER	10
D.1 Generelle anskaffelsesregler	10
D.2 Andre anskaffelsesregler	10

D.2.1	Etikk	10
D.2.2	Forskudd	10
D.2.3	Regningsarbeider. Endringer	10

E. KONTRAKTSBESTEMMELSER OG ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

11

E.1	Særlige kontraktsbestemmelser	11
E.1.1	NS 8405	11
E.1.2	Sikkerhetsstillelse (NS 8405 pkt 9)	11
E.1.3	Begrensning i antallet ledd i leverandørkjeden	11
E.1.4	Krav til utførelse (NS 8405 pkt 11)	11
E.1.5	Forhold på byggeplassen (NS 8405 pkt 12)	11
E.1.6	Endringer NS 8405 pkt 22.1	12
E.1.7	Fristforlengelse (NS 8405 pkt 24)	12
E.1.8	Vederlagsjustering (NS 8405 pkt 25)	13
E.1.9	Entreprenørens varsler etter NS 8405 kapittel III og IV	13
E.1.10	Fastsettelse av vederlag (NS 8405 pkt 27)	13
E.1.11	Fakturering og betaling (NS 8405 pkt 29)	13
E.1.12	Overtakelse (NS 8405 pkt 32)	13
E.1.13	Prøvedriftsperiode	14
E.1.14	Dagmulkt ved forsinkelse (NS 8405 pkt 34)	14
E.1.15	Seriøsitetskrav	14
E.1.16	Forskudd	14
E.1.17	Sikkerhet/Helse/Arbeidsmiljø	14
E.1.17.1	Ansvars- og myndighetsforhold	15
E.1.18	Fakturering og fordeling	15
E.1.18.1	Fakturering	15
E.1.18.2	Elektronisk fakturering:	16
E.1.19	Rapportering	16
E.1.19.1	Fremdrift	16
E.1.19.2	Rapportering av kostnader	16
E.1.19.3	Rapportering HMS	16
E.1.20	Riggplass, mellomlager	16
E.1.20.1	Rigg	16
E.1.20.2	Permanent depot	17
E.1.21	Kabler og ledninger	17
E.1.22	Vannulemper	17
E.1.23	Prosjekthotell	17

F. VEDLEGG

18

F.1	Byggherrens SHA plan	18
F.2	Endringsmelding	18

A. Orientering om prosjektet

A.1 Kort beskrivelse av prosjektet

Rundtom pumpestasjon er en av Drammens hovedpumpestasjoner for avløp. Store deler av avløpsvanet tilført Solumstrand renseanlegg pumpes via Rundtom. Stasjonen ble bygget ca. 1988 og senere oppgradert i 1994. Den tekniske utrustning er moden for utskifting og stasjonen skal derfor rehabiliteres og oppgraderes til dagens standard med nytt EL-anlegg som oppgraderes til 400V, installasjon av ny PLS og etablering av frekvensomformerdrift. Det skal installeres nye pumper og store deler av rør, ventiler og måleteknisk utstyr skiftes ut og oppgraderes med større kapasitet.

For å delvis sikre stasjonen mot oversvømmelse byttes tørrvæerspumper til dykkpumper. Samtidig oppgraderes lensepumpe i pumperom og bygningsmessige tiltak innføres for å få en vanntett konstruksjon. Ventilasjon og sanitære anlegg skal byttes ut og oppgraderes til dagens standard. Bygningsmessig skal stasjonens utvendige og innvendige fasader og tak rehabiliteres og innvendige gangbaner, rekkverk og luker utbedres for bedret arbeidsmiljø og sikkerhet.

Kapasitet til stasjonen oppgraderes til å utnytte full kapasitet i ledninger, dvs. fra i dag en teoretisk $Q_{\max}$ på 2700 m³/h til en fremtidig $Q_{\max}$ på 3250 m³/h.

Stasjonen skal driftes i anleggsperioden ved bruk av bypasspumpe/leiepumpe.

For å oppgradere nettspenning til 400V og økt kapasitet skal det installeres ny trafo i tilknyttende trafostasjon på motsatt side av Rundtom PST. Dette arbeidet utføres av netteier (Glitre Energi), men det krever omfattende koordinering av alle parter i anleggsperioden.

A.1.1 Hovedmengder, generell orientering

Denne entreprise omfatter alle de elektrotekniske arbeidene vedrørende oppgradering av Rundtom avløpsumpestasjon. Entreprisen omfatter i grove trekk:

- *Utskifting av automatikktavle*
- *Demontering av mykstartere og installasjon av nye frekvensomformere for 4stk nye pumper.*
 - *2stk tørrvæerspumper, $Q = 160$ l/s per pumpe.*
 - *2stk hovedpumper $Q = 450$ l/s per pumpe.*
- *Utskifting av all generell elektrotekniske installasjoner som lysarmaturer, lede- og markeringslys, stikk, varmeovner, føringsveier, etc.*
- *Utskifting og installasjon av ny instrumentering som trykktransmittere, nivåtransmittere, temperaturtransmittere, etc.*
- *Installasjon av UPS-anlegg for drift av motorstyrt innløpsluke.*

Listen er ikke uttømmende. Se teknisk beskrivelse for komplett omfang.

A.2 Prosjektorganisasjon

A.2.1 Organisering av entreprisen

Prosjektet er organisert med fagene maskin/bygg/elektro som en hovedentreprise med elektro som sideentreprise:

E1 – Maskin, bygg og VVS (hovedentreprise)

E2 – Elektro

E3 – PLS

A.2.2 Byggherrens organisasjon

Drammen kommune Byprosjekter er byggherre. COWI AS er for dette prosjektet engasjert som rådgivende ingeniører.

A.2.3 Entreprenørens organisasjon

Entreprenøren skal beskrive en organisasjonsplan for oppdraget som viser tilbudt personell i de ulike nøkkelposisjonene og CV for disse. Av CV skal det som minimum fremgå alder, utdanning og erfaring. CV skal beskrive de relevante referanseoppdragene og hvilken rolle vedkommende har hatt i disse oppdragene.

I den grad entreprenøren benytter underentreprenører og samarbeidspartnere, skal dette fremgå av organisasjonsplanen hvor CV for nøkkelposisjoner for kontraktens utførelse fremgår.

B. ENTREPRISEN – YTELSE OG VEDERLAG

B.1 Generell ytelsesbeskrivelse

B.1.1 Forholdet mellom generell og spesiell ytelsesbeskrivelse – prising av ytelsene

Drammen kommune har visse krav til utførelse av entreprisearbeider som er felles for kommunens entreprisekontrakter. Disse kravene er samlet i dette kapittel ”B1 Generell ytelsesbeskrivelse”.

I kapittel ”B2 Lokale forhold” gis det en orientering om de lokale forhold knyttet til den aktuelle kontrakten. Disse to kapitlene inneholder ikke priskbærende poster.

Priskonsekvenser av kravene i kapittel B1 og B2 skal derfor medtas i prisingen av poster i C.2-1 Mengdebeskrivelse.

B.1.2 Definisjoner

Generalentreprenør: Entreprenør som har kontrakt med byggherren for hele eller det alt vesentlige entreprisearbeidet i prosjektet, og som er utpekt som Generalentreprenør.

Sideentreprenør: Entreprenør som har kontrakt med byggherren, men som ikke er Generalentreprenør.

Entreprenør: Omfatter både hovedentreprenør og sideentreprenør.

B.1.3 Mengdekontroll

Det skal ikke gjennomføres mengdekontroll etter NS 8405 pkt 27.2. Kontrakten er basert på regulerbare mengder etter NS 8405 pkt 22.1. (RS – poster skal ikke reguleres.)

B.1.4 Plan- og bygningsloven

Ved gjennomføring av tiltak som er søknadspliktige iht. Plan- og bygningsloven, skal entreprenøren ha funksjonene ansvarlig utførende (UTF) og innfri de krav som stilles i den forbindelse med tiltaks-klasse 2.

B.1.5 Kvalitetsplan for utførelse

Entreprenøren skal innen 4 uker etter at avtalen er undertegnet av begge parter, og før aktuelle arbeider settes i gang, levere byggherren en kvalitetsplan for egne arbeider. Denne fristen er dagmulksbelagt, jfr. ”C2 Dagmulksbelagte frister”.

Kvalitetsplanen skal løpende oppdateres og godkjennes av byggherre. Kvalitetsplanen skal fastlegge hvilke prosedyrer, kontroller og dokumentasjon som skal gjelde for produksjonen av det definerte produktet.

Kvalitetsplanen skal som minimum inneholde:

- Organisasjonsplan, herunder hvem som er ansvarlig for kvalitetssikringen i prosjektet.
- Stillingsbeskrivelse for lederfunksjoner og annet nøkkelpersonell
- Fremdrifts- og ressursplan
- Kontrollplan, herunder sjekklister i samsvar med kontraktens krav
- System for endrings- og avviksbehandling basert på byggherrens system eller tilsvarende
- System for utarbeidelse av dokumentasjon, dokumenthåndtering og arkivering

- Oversikter over entreprenørens sertifikater/sertifisert personell og maskiner på entreprisen og oversikt over hvilke arbeider som krever sertifisert personell
- System for identifisering og gjennomgang av kontrakts- og arbeidsgrunnlag, samt varsling ved eventuelle feil i dette.

B.1.6 SHA-plan

Det er utarbeidet en SHA-plan i prosjekteringsperioden. Denne ligger som vedlegg under kapittel F. Entreprenøren skal utarbeide en HMS-plan for egne arbeider i samsvar med denne planen.

Hovedbedrift etter arbeidsmiljølovens § 2-2 er (fylles ut av tilbyder): _____

SHA-Koordinator for gjennomføringsfasen er byggherrens byggeleder.

SHA-plan, riggplan og beredskapsplan for HMS skal leveres innen to uker etter at avtalen er undertegnet av begge parter, likevel senest innen oppstart av kontraktsarbeidene. Denne fristen er dagmulksbelagt, jf ”C2 Dagmulksbelagte frister”.

B.1.7 Energi og miljø - generelt

B.1.7.1 Dokumentasjon

Entreprenør skal innhente, og på forespørsel kunne fremlegge, miljødokumentasjon /miljødeklarasjoner for alle byggematerialer som er valgt av entreprenøren.

Entreprenøren skal etablere tilfredsstillende systemer for vurdering av farlige kjemikalier med sikte på substitusjon (utskiftning). Substitusjonsplikten innebærer at alle som bruker eller planlegger å bruke produkter med stoffer som kan være en risiko for helse og miljø, har plikt til å vurdere om det er mulig å bruke mindre farlige alternativer, jfr. produktkontroll-lovens § 3a. Veiledning for gjennomføring finnes i følgende hefte ”[Vurdering av helse- og miljøfarlige stoffer på byggeplasser](#)” og/eller www.byggemiljo.no.

B.1.7.2 Organisering

Entreprenøren skal organisere sine arbeider slik at risiko for miljøulykker (for eksempel utslipp til vann, jord eller luft) reduseres. Drivstofftanker og påfyllingssteder skal sikres mot utslipp til grunnen ved at de plasseres på fast dekke. Absorpsjonsmaterialer skal være tilgjengelig på påfyllingssteder.

B.1.7.3 Beredskap

Uhell med spill av olje eller kjemikalier og andre hendelser som kan skade miljøet, skal registreres og rapporteres.

Byggherren har utarbeidet beredskapsplan for ytre miljø i SHA-plan, jf vedlegg i kapittel F. Entreprenøren skal oppbevare denne på fast plass på riggområdet. Entreprenøren skal orientere alle egne arbeidstakere og underentreprenører om planens plassering og innhold.

B.1.8 Kabler og ledninger

Før graving påbegynnes, skal entreprenøren ta kontakt med aktuelle etater og få nøyaktig lokalisering av ledninger og kabler påvist og gravetillatelse innhentet. Oppdager entreprenøren uforutsette kabler og ledninger, skal han omgående varsle byggherren og vedkommende etat. Det forutsettes at aktørenes instruksjoner for gravemeldinger følges.

Entreprenøren har det fulle ansvar for at ledninger og kabler i grunnen og luften ikke skades under arbeidet. Alle kostnader til reparasjoner bæres av entreprenør.

Skader på rørledninger skal varsles ledningseier og repareres normalt av entreprenør iht. Drammen kommunes VA-norm. Dersom vannledning skades, skal desinfeksjon utføres og kontrolleres iht. kommunes VA-norm.

Entreprenøren vil få ansvaret for koordinering av arbeider som skal utføres av kabeletaten. Ved behov vil entreprenøren få oppgitt en kontaktperson for hver av kabeletatene.

Skader som måtte oppstå, skal repareres av etatene på entreprenørens bekostning. Det forutsettes at etatens instruks for gravemeldinger følges. Entreprenøren er også ansvarlig for indirekte skader som følge av brudd på eksisterende ledninger, slik som oversvømmelser o.l.

Ved sprengningsarbeider må det utvises spesiell aktsomhet ved valg av salvestørrelse og tennertype. Nødvendig isolasjon av skyteledninger og salvekoplinger må utføres. Skader på kabler skal varsles kabeleier umiddelbart og repareres av berørte kabeleiere på entreprenørens bekostning.

B.1.9 Eksisterende grøntanlegg og private eiendommer

Eksisterende grøntanlegg og private eiendommer utenfor anleggsområdet skal ikke berøres av anleggsarbeidene.

Skader på privat eiendom, eksisterende grøntanlegg og vegetasjon utenfor anleggsområdet er entreprenørens ansvar.

Entreprenøren skal i god tid innhente tillatelse fra byggherren dersom det viser seg at trær og busker må felles utenfor prosjekterte grøfter og byggegroper. Når trær og busker må felles på privat grunn, skal eier alltid forespørres om han ønsker å beholde tømmer / ved eller om det skal fjernes fra anleggsområdet.

All istandsetting som entreprenøren skal prise, fremgår i spesifiserte poster i mengdefortegnelsen.

B.1.10 Krav til dokumentasjon

Entreprenør skal som en del av FDV-dokumentasjon levere en brukerhåndbok for utstyr, alle tilknyttede komponenter og armatur med elektrisk- og eller automatisk utførelse som beskrevet i C2-teknisk beskrivelse med en struktur og innhold i henhold til NS5820 Tillegg A” Oppbygging av brukerhåndbok”, samt gjeldende VA-norm.

FDV-dokumentasjonen skal leveres så tidlig som mulig og senest 14 dager før overtakelsesforretning. Mangler i innhold eller omfang i FDV- dokumentasjon og øvrig dokumentasjon beskrevet under, gir byggherre rett til å nekte overtakelse, jf. NS8405 pkt 32.5.

FDV skal inneholde følgende:

FDV-dokumentasjon for elektro og automasjon skal leveres iht. NS5820 tillegg A, samt VA - Norm

Øvrig dokumentasjon av utført arbeid:

Rapport fra elektriker om jording
--

Dokumentasjon av utført arbeid skal leveres fortløpende i prosjektet.

B.1.11 Avfallshåndtering

Minst 70 % av avfallet fra hver entreprenør skal sorteres på byggeplass (kildesortering). Mulighet for materialretur til leverandør skal benyttes for å redusere total avfallsmengde.

I forbindelse med behandling av rivetillatelser og byggesaksbehandling stiller Drammen kommune krav om avfallsplaner i henhold til Avfallsforskriften.

Entreprenøren skal gi hovedentreprenøren relevante innspill til avfallsplan og rapportering i forhold til denne. Entreprenøren plikter å innordne seg i hovedentreprenørens opplegg for avfallshåndtering.

B.1.12 Prøvedrift

Det skal være en prøvedriftsperiode på 3 måneder etter ferdigstillelse. Entreprenøren er ansvarlig.

B.2 Lokale forhold

B.2.1 Beliggenhet og atkomst

Anleggsområdet er i Drammen sentrum, ved Havnegata/Rundtomsvingen, se kartutsnitt under. Det er tilgang til stasjonen med asfaltert vei (Aabys gate).

Det er tidvis stor passerende trafikk ved havnegata.

B.2.2 Grunnforhold

Det er ikke gjennomført noen egne grunnundersøkelser i forbindelse med dette prosjektet.

B.2.3 Riggplass og depot

B.2.3.1 Rigg

Entreprenøren er selv ansvarlig for å sørge for nødvendig areal til riggområde og må sørge for all tilrigging på anlegget. Entreprenøren er også ansvarlig for å sikre riggområdet slik at uvedkommende ikke kan komme til skade.

B.3 PROSJEKTSPEISIFIKKE DOKUMENTER

B.3.1 Tilbudsskjema

Tilbudsskjemaet fylles ut og vedlegges tilbudet som eget dokument.

B.3.2 Mengdebeskrivelse

Tilbyder skal levere mengdebeskrivelsen digitalt som GAB-fil sammen med tilbudet via Mercellportalen.

B.3.3 Tegninger

Tegninger lastes ned i pdf-format fra Mercell.

C. Fremdrift og frister

C.1 Generelt

Entreprenør utarbeider og vedlegger fremdriftsplan for oppdraget med alle hovedaktiviteter, avhengigheter og milepæler.

C.2 Dagmulksbelagte frister

C.2.1 Delfrist nr 1

Oppstart anleggsplass

Frist: Uke 33, 2019

Denne fristen oppdateres før kontrahering i samråd med valgt entreprenør.

Dagmulktens størrelse: *1 % av kontraktssummen for den delen av kontraktsarbeidet som skal være ferdigstilt til en dagmulktbelagt delfrist, men ikke mindre enn kr 1.500,- pr hverdag.*

C.2.2 Delfrist nr 2

Provisorisk tavle for drift av bypass pumpe ferdig rigget og klar til oppstart.

Frist: Uke 41, 2019.

Demontering av hovedtavle etc. inne i tavlerom estimert oppstart uke 42.

Denne fristen oppdateres før kontrahering i samråd med valgt entreprenør.

Dagmulktens størrelse: *1 % av kontraktssummen for den delen av kontraktsarbeidet som skal være ferdigstilt til en dagmulktbelagt delfrist, men ikke mindre enn kr 3.000,- pr hverdag.*

C.2.3 Overtakelse

Frist for overtakelse av kontraktsarbeidet

Frist: 30.april.2020

Dagmulktens størrelse: *2 % av kontraktssummen for den delen av kontraktsarbeidet som skal være ferdigstilt til en dagmulktbelagt delfrist, men ikke mindre enn kr 3.000,- pr hverdag.*

C.2.4 Frister for administrative leveranser etc

Det gjelder følgende dagmulksbelagte frister for administrative leveranser etc. beskrevet i kapittel B1
Generell ytelsesbeskrivelse:

- Levering av kvalitetsplan, jfr. "B1.5 Krav til utarbeidelse av kvalitetsplan for utførelse": Dagmulkt på 0,1 promille av kontraktssummen pr. hverdag, likevel minst kr 1000,- pr. dag.
- Levering av HMS-plan, riggplan og beredskapsplan for HMS, jfr. "B1.6 HMS-plan": Dagmulkt på 0,1 promille av kontraktssummen pr. hverdag, likevel minst kr 1000,- .
- Brudd på antikontraktør klausulen, jfr. pkt "E.1.5 Forhold på Byggeplassen, avsnitt 12. 9 "Lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere": Mulkten utgjør en promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 10.000,- pr. hverdag.

D. KONKURRANSEREGLER

D.1 Generelle anskaffelsesregler

Anskaffelsen skal gjennomføres i henhold til enhver tid gjeldende *Lov om offentlige anskaffelser (LOV-2016-06-17-73)* og *Forskrift om innkjøp i forsyningssektorene (FOR 2016-08-12-975)*, Del I ("Alminnelige bestemmelser") med etterfølgende presiseringer, endringer og suppleringer. *Forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter (FOR-2016-12-17-1708)* gjelder for kontrakter med en anslått verdi på minst 1,75 million kroner ekskl. mva. og med varighet over tre måneder.

Nedenfor er det angitt presiseringer og tilføyelser til forskriften. For øvrig gjelder forskriftens bestemmelser.

Konkurransegrunnlaget består av det foreliggende tilbudsgrunnlag med tilhørende tegninger, vedlegg og henvisninger.

Utarbeidelse av konkurransegrunnlaget

- NS 8405:2008 gjelder som kontraktsbetingelser med endringer og tilføyelser som angitt i kap. E.
- Tilbyderen skal gjennom nødvendige befaringer ha gjort seg kjent med alle stedlige forhold av betydning for tilbudet. Det kreves at tilbyder har deltatt på befaring.

Alle poster skal utfylles komplett, som grunnlag for summering av Tilbudet, selv om kontrakten inngås etter regulerbare mengder. Poster som ikke er utfylt med pris, skal anses som innkalkulert i andre poster.

D.2 Andre anskaffelsesregler

Tekst av ikke-prisbærende karakter, men som er viktig bakgrunnsinformasjon for entreprenørens pristilbud, følger i nedenstående punkter.

D.2.1 Etikk

Entreprenøren / leverandøren forplikter seg til å utøve sin virksomhet på en måte som ikke er egnet til å krenke menneskeverdet eller menneskerettigheter.

Entreprenøren / leverandøren skal ikke gi kunden gaver eller personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke, handlinger, saksforberedelse eller vedtak.

Entreprenøren / leverandøren skal ikke benytte kundens navn, eiendeler eller ansatte i reklame uten at det foreligger skriftlig godkjenning fra kunden.

Entreprenøren / leverandøren garanterer at barnearbeid ikke benyttes i noe ledd av produksjonen. Jf. ILO-konvensjonene nr. 138 og 182.

D.2.2 Forskudd

Det betales ikke forskudd.

D.2.3 Regningsarbeider. Endringer

For at regningsarbeider skal bli betalt, må de være avtalt skriftlig med byggherren på forhånd ved byggherrens aksept av endringsmelding. Godkjente timelister skal attesteres av byggherren eller hans representant og medfølge fakturaer. Attestering av timelister innebærer ikke automatisk aksept av regningsarbeider.

Faktura med attesterte timelister og attesterte bilag for materialer, utført arbeid, transport etc. sendes byggherren gjennom byggelederen senest 30 hverdager etter at det respektive arbeidet er utført.

Dersom et tilleggsarbeid må utføres med en gang og oppgjørsformen ikke er avtalt, skal dette behandles som regningsarbeid inntil avtale er inngått.

Endringer utløses av en endringsmelding. Godkjent endringsmelding skal følge tilleggsfaktura.

E. Kontraktsbestemmelser og administrative bestemmelser

E.1 Særlige kontraktsbestemmelser

E.1.1 NS 8405

NS 8405 med de endringer som er beskrevet i nedenstående punkter, gjelder som generelle kontraktsbestemmelser i Drammen kommune Byprosjekters entreprisekontrakter.

I visse prosjekter er det behov for å presisere, gi tilleggsbestemmelser eller endre Drammen kommunes generelle kontraktsbestemmelser. Slike bestemmelser er i så fall angitt som spesielle kontraktsbestemmelser for det enkelte prosjekt i pkt E.2 nedenfor. Ved motstrid, gjelder bestemmelsene i E.2 foran bestemmelsene i E.1.

E.1.2 Sikkerhetsstillelse (NS 8405 pkt 9)

Pkt 9.3 "Byggherrens sikkerhetsstillelse" utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

E.1.3 Begrensning i antallet ledd i leverandørkjeden

Leverandøren kan maksimalt ha to ledd i leverandørkjeden under seg, jmf.§7-8.

E.1.4 Krav til utførelse (NS 8405 pkt 11)

Følgende tilføyes som ny siste setning i pkt 11.2 første ledd:

"Varsel etter dette ledd skal gis på eget skjema: "Endringsmelding", jfr. vedlegg under kapittel F.

Følgende tilføyes som nytt siste ledd i pkt 11.2:

"Dersom det under utførelsen av kontraktsarbeidet avdekkes at arbeidet er i strid med kontrakten, kan byggherren sette en rimelig frist for utbedring. Dersom utbedring ikke er foretatt innen fristen, kan byggherren kreve at entreprenøren betaler kostnadene til utbedring utført av andre. Forutsetningen er at utbedringen skjer på en rimelig og forsvarlig måte. Byggherren skal varsle entreprenøren før utbedringen blir satt bort til andre."

E.1.5 Forhold på byggeplassen (NS 8405 pkt 12)

Følgende tilføyes som nye ledd i pkt 12.2 "Byggeplassledelse"

Naboer blir varslet av byggherren før arbeidene settes i gang. Forut for arbeider som berører den enkelte grunneier/beboer, skal entreprenøren varsle med brev i postkassen senest 3 dager før. Ordlyden i brevene skal på forhånd godkjennes av byggherren.

Entreprenøren skal under arbeidet utvise varsomhet og ta hensyn, slik at naboer ikke sjeneres unødvendig. Rigg, lager- og anleggsområder innrettes på en minst mulig skjemmende måte. Alt arbeid som denne kontrakt omfatter må gjennomføres på en slik måte at tilstøtende eiendommers rettigheter og beskyttelse er ivaretatt etter "Lov om rettshøve mellom grannar" og andre rettsregler. Det pekes spesielt på at det er nødvendig å sikre grøfter, byggeproper og

skrenter i anleggsperioden. Entreprenøren har det fulle og hele ansvar for eventuelle skader og ulemper han måtte påføre annen manns liv og eiendom.

Pkt. 12.7 "Arbeidstid" utgår og erstattes med følgende bestemmelse:

*Normal arbeidstid er kl. 07.00 - 19.00, mandag til fredag. Avvik skal avtales med byggherren. Entreprenøren må tilpasse sin arbeidstid ved avhengighet til andre etater/virksomheter. Det forutsettes ikke å foregå anleggsarbeid mellom fredager kl. 19.00 og mandager kl. 07.00. Der-
som entreprenøren ønsker utvidet arbeidstid, må forhåndsgodkjennelse innhentes.*

Følgende tilføyes som nytt pkt 12.8 "Hensyn til naboer"

*Spesielt støyskapende arbeid (impulsiv støy) som spunting, pigging, sprenging, lasting av sprengstein, etc. kan utføres i tidsrommet 08.00 - 17.00, mandag til fredag, dog innenfor forskriftens begrensning av støynivå. Entreprenøren skal gi byggeleder **3 dagers** forvarsel om impulsiv støy. Ved slik virksomhet skal støyskjermende tiltak iverksettes etter byggherrens anvisning samt at det skal benyttes rystelsesmålere.*

Generelt gjelder Oslo Helseråds "Forskrifter om begrensning av støy" når det ikke strider mot det som er beskrevet nedenfor. Eventuell søknad om dispensasjon fra forskriftene må fremsettes av entreprenøren overfor Drammen kommune, v/helsetjenesten.

Følgende tilføyes som nytt pkt 12.9 "Lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere":

Kontrakten skal utføres i tråd med bestemmelsene i Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, 2008-02-08-112 samt ILO-konvensjon nr 94.

Byggherren har rett til innsyn i dokumenter og rett til å foreta andre undersøkelser som gjør det mulig for oppdragsgiver å gjennomføre nødvendig kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes.

Entreprenøren plikter å ha tilsvarende kontraktsbestemmelse i sine kontrakter med underentreprenør og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underentreprenører for å påse at plikten overholdes.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom entreprenøren selv eller noen av hans underentreprenører anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten skal utgjøre en promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 10.000,- pr. hverdag.

E.1.6 Endringer NS 8405 pkt 22.1

Bestemmelsen utgår og erstattes med:

Er ikke annet avtalt, kan ikke byggherren pålegge entreprenøren endringer ut over 25% netto tillegg til kontraktssummen.

E.1.7 Fristforlengelse (NS 8405 pkt 24)

Følgende tilføyes som nytt annet ledd i pkt 24.1 "Entreprenørens krav på fristforlengelse som følge av byggherrens forhold":

Entreprenøren skal utarbeide sin fremdriftsplan slik at endringsarbeider (netto sum av tilleggs- og fradragsarbeider) som i kostnad samlet utgjør inntil 15 % av kontraktssummen i normaltilfellene skal kunne utføres uten forlengelse av byggetiden. Ved beregning av fristforlengelse for endringsarbeider skal det foretas full reduksjon for arbeider som ikke er kommet til utførelse (fradragsarbeider).

E.1.8 Vederlagsjustering (NS 8405 pkt 25)

Partene har avtalt følgende regler for vederlagsjustering som følge av økte utgifter til kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging (Rigg- og drift), jfr. NS 8405 pkt 25.3, 2.ledd a):

D.1.9.1 "Regulering av rigg og driftsyntelser basert på volum"

Hvis entreprenørens totale vederlag (B) ikke overstiger 1,15 x opprinnelig kontraktsbeløp (C), gis det ingen kompensasjon for økte rigg- og driftsyntelser.

Dersom entreprenørens totale vederlag (B) overstiger 1,15 x opprinnelig kontraktsbeløp (C), gis det kompensasjon for økt rigg- og driftsyntelse etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (B - 1,15 C)}{C}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

B = entreprenørens totale vederlag eks. mva, jf presisering nedenfor.

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks. mva), med eventuelle tillegg eller fradrag eks. mva etter gjennomført mengdekontroll.

Ved utregning av entreprenørens totale vederlag (B) skal det ikke tas hensyn til:

- *Vederlagsjustering pga lønns- eller prisstigning.*
- *Vederlagsjustering pga tiltransport eller administrasjon av sideentrepriser/leveranser, herunder påslag.*
- *Avbestillingserstatning*
- *Kompensasjon for økt rigg og drift etter pkt 24.2.2.*

D.1.9.2 "Regulering av rigg og driftsyntelser ved fristforlengelse"

Får entreprenøren innvilget krav på fristforlengelse etter NS 8405 pkt 24.1 "Entreprenørens krav på fristforlengelse som følge av byggherrens forhold", skal utgifter for økte rigg- og driftsyntelser kompenseres etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (Z)}{Y}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

Y = opprinnelig byggetid

Z = faktisk og innvilget forlengelse utover opprinnelig byggetid.

Reguleringsbeløp i følge denne bestemmelse skal ikke prisreguleres.

Dersom fristforlengelse er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

E.1.9 Entreprenørens varslar etter NS 8405 kapittel III og IV

Ny bestemmelse:

Entreprenørens varsel etter NS 8405 kapittel III og IV skal skje ved bruk av varslings skjema: "Endringsmelding", jfr. vedlegg under kapittel F.

E.1.10 Fastsettelse av vederlag (NS 8405 pkt 27)

Pkt 27.1 "Indeksregulering", første ledd utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

Det gis ikke anledning til prisregulering i anleggsperioden

E.1.11 Fakturering og betaling (NS 8405 pkt 29)

Pkt 29.1 "Betalingsfrist" utgår og erstattes av følgende bestemmelser:

Byggherren plikter å betale innen 30 dager etter at han har mottatt faktura.

E.1.12 Overtakelse (NS 8405 pkt 32)

Pkt 32.5 Byggherrens rett til å nekte overtakelse suppleres med følgende bestemmelser som blir nytt fjerde ledd. Standardens fjerde ledd blir nytt femte ledd.

Byggherren skal motta kontraktsmessig FDV-dokumentasjon i tråd med B1.17 Krav til dokumentasjon. Dersom entreprenøren oversitter denne fristen, skal oppstart av overtakelsesforretningen forskyves tilsvarende.

Pkt 32.8 "Byggherrens urettmessige brukstakelse", annet ledd suppleres med følgende:

Byggherren har rett til å ta i bruk infrastruktur, herunder veianlegg, kabler og ledninger, etter hvert som disse blir tilkoblet eksisterende anlegg.

E.1.13 Prøvedriftsperiode

I kontrakter hvor det er avtalt prøvedriftsperiode, gjelder følgende bestemmelser som nytt pkt 32.9 "Prøvedriftsperiode":

32.9.1 "Vilkår for oppstart prøvedriftsperiode"

Partene skal gjennomføre en felles befaringsreise for å avdekke om prøvedriftsperioden kan starte. Bestemmelsene i NS 8405 pkt 32.3 "Overtakelsesforretning", pkt 32.4 "Protokoll" og pkt 32.5 "Byggherrens rett til å nekte overtakelse" gjelder tilsvarende så langt de passer.

32.9.2 Rettsvirkningene av oppstart prøvedriftsperiode

Oppstart prøvedriftsperiode innebærer at byggherren får rett til å ta kontraktsarbeidet i bruk.

E.1.14 Dagmulk ved forsinkelse (NS 8405 pkt 34)

Pkt 34.3 "Dagmulkts størrelse", første ledd utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

Er ikke annet avtalt, skal dagmulken per hverdag utgjøre:

- 2 ‰ av kontraktssummen ved overskridelse av sluttfristen, men ikke mindre enn kr. 3.000,-
- 1 ‰ av kontraktssummen for den del av kontraktsarbeidet som skal være ferdigstilt til en dagmulktbelagt delfrist, men ikke mindre enn kr. 1.500,-

Tekst av ikke-prisbærende karakter, men som er viktig bakgrunnsinformasjon for entreprenørens pristilbud, følger i nedenforstående punkter.

E.1.15 Seriøsitetsskrav

Vedlagte spesielle kontraktsbestemmelser «Seriøsitetsskrav» som skal sikre seriøsitet i bygg- og anleggskontrakter gjelder i tillegg til Norsk Standard.

E.1.16 Forskudd

Det betales ikke forskudd

E.1.17 Sikkerhet/Helse/Arbeidsmiljø

Byggherren har laget SHA – plan som entreprenør må komplettere.

E.1.17.1 Ansvars- og myndighetsforhold SHA-organisasjon:

Byggherre:	Drammen kommune Byprosjekter
Prosjektleder:	Drammen kommune Byprosjekter v/ Tor Martinsen
Koordinator for prosjekteringsfasen (KP):	COWI v/ Christian Mulelid
Koordinator for anleggsfasen (KU):	WSP v/Runar Langum
Hovedbedrift:	Entreprenøren

HMS-plan, rigggplan og beredskapsplan for SHA beskrevet i SHA-planen skal leveres innen to uker etter at avtalen er undertegnet av begge parter, likevel senest innen oppstart av kontraktsarbeidene. Denne fristen er dagmulftsbelagt, jfr. ”C2 Dagmulftsbelagte frister”.

E.1.18 Fakturering og fordeling

E.1.18.1 Fakturering

Alle fakturaer må merkes med ordrenummeret som medfølger bestillingen. Faktura som ikke er merket med ordrenummer vil bli avvist og returnert.

Faktura skal være mottatt hos byggherren 5 arbeidsdager etter månedslutt.

Entreprenørens fakturering skal deles i følgende kategorier:

A-nota: Avdragsnota (innsendes 1 gang pr. måned)

T-nota: Endringsarbeider inkl. regningsarbeider faktureres månedlig.
Det skal sendes en faktura pr. endringsordre.

Entreprenøren skal bruke en egen fakturafor side hvor følgende skal fremgå:

Sum totalt avdragsgrunnlag
- kontraktsmessig inntående beløp
= totalt fakturert avdrag
- beløp som er betalt ved tidligere avdragsfakturaer
= beløp denne avdragsfaktura
+ MVA
= **avdrag inkl. MVA**

Oversikt over fakturagrunnlaget avtales med byggherren. Av denne oversikt skal følgende fremgå for de enkelte avregningsprosesser:

Kontraktens mengde og beløp.
Akkumulerte mengder og beløp.
Utførte mengder og beløp for avdragsperioden.

T-notaer skal vedlegges kopi av de av byggherrens signerte endringsordrer det faktureres mot.

For regningsarbeider skal i tillegg kopi av attesterte material- og signerte timelister vedlegges.

T-nota skal være påført status pr. endringsordre med bestilt omfang, akkumulert utført omfang og utført i perioden, samt om arbeidet er slutført.

Bestemmelsene om målebrev gjelder tilsvarende for T-notaer dersom disse avregnes som mengderegulerbare poster.

Alle vedlegg til faktura skal nummereres og sidetall angis (eks. vedlegg nr. 1, side 1 av 3, side 2 av 3, side 3 av 3).

Entreprenør skal etterkomme byggherrens krav til faktura som angitt over. Fakturaer som ikke er i henhold til disse krav, vil bli returnert. Entreprenøren har ikke krav på forsinkelsesrente i slike tilfeller.

E.1.18.2 Elektronisk fakturering:

Tilbyder skal levere elektronisk faktura (faktura, kreditnota og purring). Dette er en forsendelse av datafil i standard format til mottaker. For det offentlige er det Elektronisk handelsformat (EHF) som er standarden og det er denne som skal benyttes. Fakturaen skal leveres kostnadsfritt til kommunens fakturamottak. Faktura må inneholde leveringssted, ordrenummer, kontaktperson.

Eventuelle spørsmål om E-faktura kan rettes til

46020@drmk.no

E.1.19 Rapportering

E.1.19.1 Fremdrift

Entreprenøren skal i forbindelse med sin kvalitetsplan utarbeide en hovedfremdriftsplan (leverandørplan).

Leverandørplanen skal være en nedbrytning av byggherrens fremdriftsplan/kontraktsplan.

Leverandørplanen skal detaljeres slik at følgende elementer er tatt vare på:

- I planen skal det defineres milepæler når informasjon fra byggherre og andre berørte aktører er nødvendig for at entreprenøren skal møte kontraktens frister. Videre skal frister, kritiske aktiviteter og avhengigheter til andre entrepriser fremgå av planen.
- Entreprenøren skal etablere leverandørplanen som et nettverk, hvor alle viktige avhengigheter mellom aktivitetene er identifisert. Eksterne avhengigheter skal i størst mulig grad identifiseres i nettverket gjennom bruk av milepæler. Kritisk linje for entreprenørens arbeid skal identifiseres.

Entreprenøren skal i tillegg utarbeide en detaljert fremdriftsplan (produksjonsplan).

Presentasjonen av planen skal vise startdato, sluttdato og varighet for alle aktiviteter. Produksjonsplanen skal være en rullerende fremdriftsplan og skal holdes fortløpende oppdatert med endringer/tillegg. Entreprenøren skal i planen ha detaljplanlagt arbeidene 6 uker fram i tid.

Produksjonsplanen skal til enhver tid være av tilstrekkelig kvalitet og detaljeringsgrad slik at ulike detaljaktiviteter klart og entydig fremgår. Planen skal være så detaljert at fremdriften med letthet kan følges opp på byggeplassen.

E.1.19.2 Rapportering av kostnader

Entreprenøren skal rapportere kostnader mot følgende:

- Kontraktens opprinnelige verdi.
- Endringer.

I forbindelse med kostnadsrapporteringen skal det leveres kurve for kostnadsutvikling totalt for kontrakten.

E.1.19.3 Rapportering HMS

HMS-rapporteringen skal minimum inneholde:

- *Uønskede hendelser.*
- *Avviksrapportering.*
- *Rapportering av utbedring.*

E.1.20 Riggplass, mellomlager

E.1.20.1 Rigg

Entreprenøren er ansvarlig for å etablering og drift av rigg.

Entreprenøren er ansvarlig for å sikre riggområdet slik at uvedkommende ikke kan komme til skade.

E.1.20.2 Permanent depot

Entreprenøren må selv besørge tilgang til permanent tipp plass for overskuddsmasser.

E.1.21 Kabler og ledninger

Entreprenøren har det fulle ansvar for at ledninger og kabler i grunnen og luften ikke skades under arbeidet.

Skader som måtte oppstå, skal repareres av etatene på entreprenørens bekostning. Entreprenøren er også ansvarlig for indirekte skader som følge av brudd på eksisterende ledninger, slik som oversvømmelser o.l. Det forutsettes at etatens instruks for gravemeldinger følges.

Ved behov vil entreprenøren få oppgitt en kontaktperson for hver av kabeletatene. Entreprenøren vil få ansvaret for koordinering av arbeider som skal utføres av kabeletaten.

E.1.22 Vannulemper

Prisbærende tekst utover det som er dekket av NS3420 fremgår i egne poster i mengdebeskrivelsen.

E.1.23 Prosjekthotell

I prosjektet skal Interaxo benyttes for å dele relevant informasjon. Byggherren gir tilgang til entreprenør.

F. Vedlegg

F.1 Byggherrens SHA plan

F.2 Endringsmelding

I tillegg til ovenstående vedlegg, plikter entreprenøren, aktuelle underentreprenører og leverandører å kjenne til gjeldende forskrifter, normer mv. som gjelder generelt eller for arbeider i Drammen kommune, eksempelvis:

- Gjeldende revisjon av VA-norm for Drammen kommune, gjeldende teknisk veilysnorm og gjeldende Graveinstruks. Beskrivelse og tegninger er basert på normen og det forutsettes at entreprenøren har kjennskap til relevante kapitler i normen ved prising av arbeidene.
- Oslo Helseråds "Forskrifter om begrenning av støy".
- Direktoratet for arbeidstilsynets "Forskrifter for graving og avstiving av grøfter", datert 19. november 1985.
- Statens forurensningstilsyns "Forskrifter om krav til faglige kvalifikasjoner for utførende personell av ledningsanlegg for avløpsvann" TA-684/90, datert 1. februar 1990.
- NS 3420 Beskrivelsestekster for bygg og anlegg **versjon 4, utgave oktober 2008** (og senere aktuelle delrevisjoner av enkelthefter i standarden).
- Gjeldende forskrifter, dokumenter og håndbøker som er relevante for arbeidene.
- Gjeldende norske og internasjonale standarder og retningslinjer som er relevante for arbeidene.

Det presiseres at entreprenøren har ansvaret for å skaffe seg tilgang til og sette seg inn i dokumentene som ikke er vedlagt.